

Indonezio: Novaj Esperanto-kluboj

Ekde la komenco de la pasinta jarcento estis esperantistoj en Indonezio. La Esperanto-agado tre viglis inter la du mond-militoj kaj en la kvindekaj jaroj ĝis la mezo de la sesdekaj jaroj.

De kelkaj jaroj mi esploras pri tiu movado, preskaŭ nekonata en la nuna Esperanto-mondo. Pasintjare mi unuan fojon instruis Esperanton en tiu grandega lando, kiu tiam havis nur manplenon da esperantistoj, plejparte havantaj neniujn aŭ tre malmultajn kontaktojn kun la ekstera movado. En septembro-oktobro ĉi-jare mi reiris al Indonezio por instrui kaj esplori pri la movada historio tie.

Ĉi tie mi volas rakonti pri la kluboj kreitaj dum tiu ĉi lasta vizito. En la ĉefurbo Ĝakarto kreigis la 3an de oktobro la klubo *Esperiga suno*. La estraro konsistas el Abdul Haris, Ilia Sumilfia Dewi kaj Edwina Roesmayanti. La klubo nun havas lecionojn du-foje monate en dimanĉo kaj la samajn lecionojn ankaŭ en merkredo, tiel ke la membroj havu pli da eblecoj ĉeesti. La lecionojn gvidas Haris kaj Ilia, kiuj ricevis subvenciojn de KAEM (Komisiono pri Azia Esperanto-Movado) por ĉeesti la Komunan Seminarion decembre en Vjetnamio.

Rijanto Husadha (dua viro de maldekstre sur la apuda foto), kiu eklernis Esperanton antaŭ pli ol duona jarcento, reentuziasmiĝis kaj ekde septembro instruas ĉiun merkredon al instruistinoj, direktoro kaj aliaj kadruloj de la privata lernejo *Kesatuan* en Bogor. Mi vizitis la grupon kaj gasteinstruis tie la 6an de oktobro. Tiukaze estis starigita la Esperanto-klubo *Ĉielarka revo*. Rijanto Husadha estis elektita kiel prezidanto. La direktoro de la lernejo, Jan Horas V. Purba (sur la foto la dua viro de dekstre), iĝis vicprezidanto, la lerneja respondeculo pri informadiko Ajie Bagus Kurnia (la unua viro de dekstre) iĝis kasisto, kaj unu el la instruistinoj, Asri Yuniar (la kvara staranta virino de dekstre), sekretario. Ne aperas sur la foto Pryo Handoko, plia estrarano, kiu antaŭ jaroj sola eklernis Esperanton kaj nun aktive tradukas lernu.net al la indonezia. Do du estraranoj ne apartenas al la lernejo, tiel garantiante ke la klubo funkcios por la tuta urbo, ne nur por la lernejo. Ili jam antaŭvidis lokon por biblioteko.

Mi instruis Esperanton en ok urboj, sur tri insuloj, kaj kompreneble ne eblis en ĉiu urbo tuj krei klubon. Estus ankaŭ vane insisti pri tio ĉe komencantoj aŭ eĉ ĉe nekomencantoj se ili ne jam sentas sin pretaj por tio. Tamen ankaŭ en aliaj urboj io okazis. Ekzemple en Semarang, Imam Prayogo jam de kelkaj monatoj gvidas grupon da studentoj, al kiuj mi donis lecionon la naŭan de oktobro. Ili nomis sian grupon *Espera arbo* sed preferas simple resti lernogrupon, kaj ne jam iĝi klubo kun estraro.

Sekvatage en Yogyakarta kreigis — ankoraŭ sennoma — klubo, kies estraranoj estas precipe universitataj studentoj: prezidanto Rahmat Hidayat, sekretario Dahlia E.P. kaj kasistino Ade Silviana Devi.

En pluraj aliaj urboj miaj lernantoj kaj aliaj entuziasmuloj (pere de la Facebookgrupo pli kaj pli da indonezianoj komencas lerni Esperanton memstare) daŭre lernas kaj esperas starigi klubon. Mia persona espero estas ke tiuj kluboj tiom fortiĝos ke ili estos kapablaj krei landan asocion.

Homoj kiuj iam korespondis kun indoneziaj esperantistoj, aŭ havas aliajn informojn pri la historio de la movado en Indonezio, bv. kontakti min rete: heidi.goes@gmail.com aŭ letere: Heidi Goes, Assebroeklaan 2, BE-8310 Brugge, Belgio. Koran antaŭdankon.

Heidi Goes

Jen la Ĉielarka revo.

Interreta lingvolernado

Multaj esperantistoj ŝatas lerni lingvojn, kaj interreto estas grandega helpo en tio. Jen diversaj lingvolernigaj retejoj — multlingvaj, anglaj, pluraj ankaŭ Esperantaj:

Por gustumi: Legu artikolon pri la lingvo en Vikipedio eo.wikipedia.org. Vidu kaj aŭdu gravajn frazojn ĉe 50languages.com aŭ travlang.com/languages (eblas lerni per Esperanto). Eĉ obskurajn lingvojn aŭdu ĉe foreignlanguage-expertise.com/museum1.html.

Kursoj: Iuj senpagaj retaj kursoj tute kompareblas kun la pagendaj, ekz. la novgreka kypros.org aŭ la korea korean.sogang.ac.kr. Ne plu vendatajn kursojn foje aŭtoroj liberigas rete: fsi-language-courses.org. Rekomendatas retejoj dediĉitaj nur al unu lingvo, kiel lernu.net por Esperanto. Rektmetode eblas lerni ĉe livemocha.com.

Vortaroj: Multlingva vortaro surbaze de Esperanto estas slovnyc.org. Liston de vortaroj vidu ĉe yourdictionary.com/languages.html. Temajn vortarojn kaj 600 bazajn vortojn en multegaj lingvoj proponas unilang.org. Ĝusta vortuzado estas serĉebla en la frazdatumbazo de tatoeba.org. Elstara helpilo por parkerado estas la libera programo Anki ichi2.net/anki.

Gramatikoj: Ankaŭ ili troveblas rete — ekzemple, PMEG bertilow.com/pmeg por Esperanto. Konjugacii verbojn de pli ol 50 lingvoj scias verbix.com.

Prononco: Denaskulajn registraĵojn de vortoj provizas forvo.com kaj ĉe rhinospike.com eblas peti aliulon registri por vi frazon.

Legkompreno: Post klako de vorto en teksto ĉe lernu.net tuj aperas traduko. La samon por ajna retpaĝo kaj kelkdek lingvoj scias wordchamp.com (klaku supre la kvaran menueron). Fremdlingvaj gazetojn legu ĉe news.google.com, literaturon ĉe gutenberg.org/catalog. Simpligitajn tekstojn ofertas lingq.com.

Aŭdkompreno: Sonlibrojn aŭdu ĉe libriovox.org — liberajn, senpagajn kaj diverslingvaj. Komencantoj ŝatos la videojn kun diverslingvaj subtekstoj en dotsub.com. Subtekstojn por via ŝatata filmo elŝutu de filmoj.net (Esperante) aŭ opensubtitles.org.

Skribado: Ĉe lang-8.com aŭ busuu.com denaskuloj senpage korektas viajn tekstojn.

Parolado: Partnerojn por paroli skajpe skype.com serĉu ĉe www.italki.com/?hl=eo. Pagendajn instruistojn ĉe myngle.com aŭ edufire.com.

Forumoj: Lingvemuloj diskutas en retaj forumoj kiel learnlangs.com/lingvoforumo (Esperante) aŭ unilang.org/forum (angle pri lingvaĵoj) kaj how-to-learn-any-language.com/forum (angle pri lernmetodoj).

Judith Meyer